

Referat af lodsejermøde den 1. juni 2005 på Hodde Kro om Genopretning af Varde Å

Dagsorden

1. Velkomst,
2. Baggrund for mødet og perspektivering,
3. Kort gennemgang af projektet,
4. Debat,
5. Det videre forløb.

Fremmødte: Ca. 50 lodsejere ved Varde Å. Ribe Amt var repræsenteret ved formanden for udvalg for teknik og miljø, Thyge Nielsen, kontorleder Mads Ejbye-Ernst og biolog Ove Kann. Desuden deltog amtsrådsmedlemmerne Kjeld Anker Espersen og Henning Urup, begge medlemmer af udvalg for teknik og miljø.

Ad 1.

Thyge Nielsen bød velkommen til de fremmødte lodsejere og oplyste, at formålet med mødet dels er at "måle" tilslutningen til projektet blandt lodsejerne, dels at orientere om hvor langt vi er med projektet.

Med hensyn til EU-ansøgningen på hele snæbelpakken oplyste han, at EU har modtaget 183 ansøgninger om støtte til naturgenopretning. 63 projekter er kommet igennem den første udvælgelse af støtteværdige projekter. Snæbelpakken til 105 mio. kr. er indstillet til støtte på i alt 60 mio. kr. Han oplyste endvidere, at ingen detaljer endnu er fastlagt endeligt med hensyn til Varde Å's udvidelse og gensnoning. Detaljerne fastlægges først når der er gennemført forhandlinger med hver enkelt lodsejer.

Ad 2.

Thyge Nielsen henviste til den af naboer til Ansager Kanal fremførte kritik af brugen af de tilkendegivelser fra Varde Å-lodsejere, som blev afgivet i forbindelse med Hodde-mødet den 29. september 2004. Thyge Nielsen erkendte, at de pågældende tilkendegivelser vedrørte et andet projekt end det nu foreliggende, og at det var en teknisk fejl på mødet i Varde den 22. februar 2005 at lægge disse tilkendegivelser til grund for fuld opbakning til det nu foreliggende projekt.

På baggrund af fejlen er der efterfølgende rejst tvivl om opbakningen blandt Varde Å-lodsejerne til det fulde genopretningsprojekt. Denne tvivl søges nu afklaret – og det er formålet med mødet.

Om projektet nævnte Thyge Nielsen, at det ligger fast at al vandet i kanalen skal flyttes til Varde Å. Det ligger også fast, at det ved udformningen af Ansager Kanal ligger fast, at al drænvand fortsat skal kunne afledes via kanalen. Han udtrykte håb om, at repræsentanterne for naboerne til kanalen vil deltage aktivt i følgegruppearbejdet med henblik på bl.a. at udarbejde forslag til kanalens fremtidige udformning og anvendelse.

Med henvisning til naborepræsentanternes alternative forslag vedrørende opretholdelse af noget vand i kanalen samt anlæg af stryg fra kanalsammenløbet til Gl. Holme Å bemærkede Thyge Nielsen, at forslaget ikke kan inddrages i det nu foreliggende projekt for genopretning af Varde Å. Aspekterne vedrørende Holme Kanal og genopretning af Holme Å vil blive afklaret i en efterfølgende fase i forbindelse med afvikling af Karlsgårdeværkets elproduktion.

Ad 3.

Ove Kann orienterede kort om genopretningsprojektet. Orienteringen koncentreredes om grundlaget for fastlæggelse af åens forløb og dimensioner. Han fremhævede, at intet vedrørende åens forløb lægges fast før der er gennemført forhandlinger med hver enkelt lodsejer. Det gælder ikke mindst på strækningen fra Hessel til Nørholm, som påtænkes gensnoet. Det samme gælder dimensioneringen, der som udgangspunkt har, at afvandings- og dyrkningsforhold i ådalen skal forblive uændrede, medmindre andet aftales, f.eks. i forbindelse med indgåelse af MVJ-aftaler. Han gennemgik 9 mulige kriterier/hensyn som bør indgå i fastlæggelse af gensnoingen, hvoraf lods-ejerønsker er højt prioriteret. Han gennemgik endvidere dels udkast til skema, som tænkes anvendt i forbindelse med de første lodsejerforhandlinger, dels forløbet efter at forhandlingerne er gennemført. Endelig præsenteredes et første udkast til nyt gensnoet forløb fra Hessel til Nørholm.

Ad 4.

Gunner Hansen oplyste, at han tidligere på dagen havde haft en behagelig samtale med Thyge Nielsen, som han roste for at vedgå den under pkt. 2 nævnte tekniske fejl. Han udtrykte forventning om, at Thyge Nielsen vil være interesseret i nu at få afsluttet den polemik, der har været om spørgsmålet.

Han fandt, at der foreligger et godt genopretningsprojektet, der dog har den - efter hans opfattelse - mangel, at der intet vand bliver tilbage til Ansager Kanal. Han mente, at mange deler dette synspunkt som han begrundede med, at kultur- og naturværdier i tilknytning til kanalen lider ved flytning af al vandet. Han fremhævede endvidere, at der er mange drænudløb til kanalen, som fortsat skal sikres afløb.

Vagn Borg, lodsejer ved både å og kanal, tilsluttede sig Gunner Hansens synspunkter idet han dog bemærkede, at hvad han mister ved kanalen får han igen ved åen. Uanset dette repræsenterer kanalen 15-30 ha natur, som han vil være ked af at miste. Han ønskede oplyst, om der ikke er EU-penge til opretholdelse af en vis vandføring i kanalen.

Thyge Nielsen svarede, at forudsætningen for fuld genopretning af åen er, at det nødvendige vand tages et sted fra, og dette sted er kanalen, som i 1945 tog vandet fra åen. Det er dette projektet som EU er ansøgt om støtte til, og det kan der ikke laves om på. Projektet bygger på, at kanalens ejer, Sydvest Energi, ikke længere ønsker at opretholde og vedligeholde en vandførende kanal. Det, der nu er aktuelt vedrørende kanalen, er, at vi i fællesskab - og i samarbejde med Sydvest Energi - skal drøfte hvorledes kanalen skal udformes og anvendes. Han opfordrede endnu engang de interesserede til at komme med ideer hertil.

Ove Kann supplerede med den oplysning, at der på baggrund af normalvandspejlet i Karlsgårde Sø samt bundkoter og fald i kanalen vil være mulighed for at opretholde kanalen som en lang sø med opstuvet vand fra søen og udledt drænvand - hvis man vil.

NN spurgte hvem der fremover skal eje kanalen.

Thyge Nielsen oplyste, at dette ikke er afgjort endnu. Der må først foreligge et endeligt udspil fra Sydvest Energi's side.

Kjeld Anker Espersen bemærkede, at han som medarbejder ved Sydvest Energi er bekendt med, at der gennem årene er brugt mange penge på kanalens vedligeholdelse på grund af vandets slid på bund og sider, væltede træer, grøde m.v. Disse vedligeholdelsesudgifter ønsker selskabet at blive fri for samtidig med afgivelse af vandet.

Gunner Hansen bemærkede, at der fortsat i et eller andet omfang vil være et vedligeholdelsesbehov i kanalen, selv efter flytning af al vandet.

NN ønskede oplyst hvad der sker, hvis der ikke er solid opbakning til projektet blandt Varde Å-lodsejerne. Hvor stor skal opbakningen være?

Thyge Nielsen vurderede, at tilslutningen skal være mindst 50 %.

NN undrede sig over, at man tilsyneladende ikke vil gensno præcist i overensstemmelse med åens forløb før reguleringen af Varde Å i 1950'erne.

Ove Kann bemærkede hertil, at gensnoningen for det første skal forhandles med lodsejerne. Dertil kommer, at de gamle åslynger *muligvis* kan indeholde mindre mængder miljøfremmede stoffer, som det vil være hensigtsmæssigt ikke at grave i. Endelig har der i visse af åslyngerne udviklet sig naturtyper, som er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Ad 5.

Ove Kann gennemgik tidsplanen for projektet frem til udgangen af 2006 omfattende den tekniske forberedelse af projektet, herunder følgegruppearbejde, lodsejersamtaler og detailprojektering, samt forberedelser i henhold til planloven og VVM-bestemmelserne. De forberedende arbejder søges afsluttet inden udgangen af 2006 således at anlægsarbejdet kan sættes i gang i 2007.

Thyge Nielsen takkede for positiv modtagelse af projektet idet han oplyste at der allerede var indkommet ca. 20 positive skriftlige tilkendegivelser, 1 blank og 1 negativ. Han oplyste afslutningsvis, at der påtænkes nedsat en politisk følgegruppe med henblik på lokal politisk forankring af projektet.

Således passeret.

Ove Kann

Tilkendegivelser vedr. fuld genopretning af Varde Å – status pr. 13. juni 2005:

- Blanket er sendt til (alle) 63 lodsejere,
- 50 lodsejere (79,3 %) har svaret, at de støtter projektet,
- 3 lodsejere (4,8 %) har svaret, at de *ikke* støtter projektet,
- 1 lodsejer har "stemt" blankt,
- 9 lodsejere (14,2 %) har ikke returneret tilkendegivelsesblanket.